

Overweging 14-09-2014 Kruisverheffing.

n.a.v. Num. 21,4-9 en Joh.3, 13-17.

Welkom.

Wij vieren vandaag de herdenking van de kruisverheffing. Dat gaat terug op de legende/ware gebeurtenis van de opgraving van de 3 kruisen nabij de Calvarieberg rond 320 door Helena, de moeder van keizer Constantijn. Het kruis van Jezus zou herkend zijn doordat een zieke vrouw genas toen zij een van de drie aanraakte. Of het helemaal waar is is onbelangrijk. Het is op zijn minst een prachtige uitbeelding van de onschatbare waarde die het kruis in ons leven betekent. Onze wereld is vol kruisen: ze torenen hoog boven ons uit op de kerken. Hier in dit huis van God zie je er heel veel: op het altaar, tegen de muren, op gebedenboeken. In menig huiskamer hangt een kruis, vaak ook op de andere kamers. Soms ook nog op scholen en werkplaatsen. Wij beginnen het gebed vaak met een kruisteken, maakten er een met wijwater als we de kerk binnenkwamen. De zegen wordt meestal gegeven in de vorm van een kruis. Het moet wel een bijzondere betekenis hebben. En dat heeft het ook, want het houdt verband met de kern van ons christelijk geloof. Dit is een verlossingsgeloof. Het kruis is het teken van onze verlossing. Het gaat dan natuurlijk niet over het kruis van welke materie ook, maar over de gekruisigde. Ik wil daar graag bij de overweging met u nader op ingaan.

Overweging.

Onze wereld staat in brand. Waarschijnlijk is er sinds de tweede wereldoorlog niet zo'n rampzalige toestand geweest als in onze dagen. Ik hoef de brandhaarden niet voor u op te noemen: u krijgt ze dagelijks door radio, televisie en kranten voorgeschoteld. Wat een onvoorstelbaar onrecht mensen elkaar aandoen! Op zoveel plaatsen tegelijk. Hoeveel mensen zijn er niet op de vlucht met achterlating van al hun bezittingen. Hoeveel kinderen worden niet beschadigd, misschien wel voor heel hun leven. Hoeveel verminkten en doden iedere dag. Honger, armoede, onverschilligheid. Machtsmisbruik. Wij genieten hier al tientallen jaren van veiligheid en welvaart. Maar de overheid maakt zich toch zorg omdat ook de veiligheid in ons land bedreigd wordt door fanatiekelingen. Jonge mensen die zich aansluiten bij een moordenaarsbende. Er is iets grondig mis met onze samenleving.

De schepping is gebroken. Ook in onze omgeving, in ons leven is er gebrokenheid. Op kleinere schaal, maar toch. Er zijn in het verleden dingen misgegaan, ook in ons eigen leven.

Er gebeuren nog steeds dingen die we eigenlijk liever niet willen, maar die onszelf en anderen onrecht aandoen. Gebroken gezinnen, kinderen die het criminele pad opgaan. Onaanvaardbare verschillen tussen arm en rijk.

En een bijzonder aspect aan deze toestand is dat je al die vormen van wangedag en onrecht niet direct aan individuele mensen kunt toeschrijven. Je kunt niet zomaar zeggen die of die is daar de schuld van. Daarom is het beter niet te spreken van zonden en zondigheid. Uiteraard zonder daarmee te zeggen dat mensen niet ook verantwoordelijk zijn. Er is veel onmacht. Je zou toch zeggen dat het aantrekkelijk is voor iedereen om in vrede te leven, veilig. Maar hoe vaak blijkt het niet onmogelijk om vrede te sluiten. Het is beter te spreken van gebrokenheid van de schepping. En wij mensen blijken niet bij machte die gebrokenheid op te heffen. Ga maar eens na in je eigen leven hoeveel moeite het kost te breken met een slechte gewoonte, of om een onhebbelijkheid af te leren.

Is er dan geen hoop op een betere wereld, op een beter leven?

Die hoop is onuitroeibaar. Dat is het verlangen in ons naar het goede. Dat is de werking van Gods geest, die ons uit liefde geschapen heeft en ons steeds nabij is en ons wil leiden naar het geluk. Hoe wij dat weten? Door de tekenen die God in het verleden gaf en nu nog steeds geeft. En dat heeft Hij op een unieke manier gedaan door ons Jezus van Nazareth te schenken.

Jezus had zo'n bijzonder sterke verbondenheid met de Vader in de hemel dat Hij wist wat onze bestemming is. Wat de weg is naar het geluk, naar de echte vrijheid. Hij heeft dat door zijn woorden en zijn leven op een indringende manier aan de wereld geleerd. Dat wij hier nu in vrede en welvaart leven hebben we te danken aan onze voorouders die zich hebben laten leiden door hem. Die hem hebben nagevolgd. Die naar hem hebben opgezien zoals de Israëlieten opkeken naar de opgeheven slang in de woestijn. Hij was de mensgeworden liefde van God voor zijn mensen. Hij was trouw aan de Schepper en aan de kinderen van de Vader. Dat bereikte het hoogtepunt toen hij zijn leven gaf aan het kruis, in plaats van het op een accord te gooien met zijn tegenstanders. Hij heeft de gebrokenheid van de schepping doorbroken, zodat wij ervan verlost kunnen worden, hier op aarde ten dele - door hem na te volgen -, uiteindelijk ten volle.

Dit is de kern van de bijbelse boodschap, van ons geloof. En dat is kernachtig samengevat in het teken van het kruis. In de naam van de Vader, van de Zoon en van de heilige Geest. Amen.